

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/100-bohaterow-na-100-le/105266,Filip-Stanislaw-Dubiski-ur-4-wrzesnia-23-sierpnia-1860-w-Dubiszczach-gub-wolynsk.html>
04.05.2024, 20:36

Filip Stanisław Dubiski (ur. 4 września (23 sierpnia) 1860 w Dubiszczach, gub. wołyńska, zm. 28 września 1919 w Ryni koło Bobrujska) - generał dywizji.

Dnia 28 września 1919 r. śp. Generał por. Dubiski Filip, chcąc osobiście wziąć udział w wypadzie czterech baonów swej dywizji w kierunku na Żłobin - udał się samochodem za oddziałami śp. Ppłk. [Arnolda] Szyllinga, dowódcy 57 pp, który po sforsowaniu pierwszej linii nieprzyjacielskiej poszedł w kierunku wschodnim. Dojechawszy do rezerwy działającej grupy, dowódca dywizji posuwał się dalej piechotą, aż do rzeki Oła, gdzie się zatrzymał, gdyż rezerwy z powodu ognia ciężkiej artylerii bolszewickiej były zatrzymane. Śp. Generał Dubiski widząc, że nieprzyjaciel oskrzydla atakujące oddziały, osobiście zbiera i prowadzi pozostałe rezerwy, lecz otoczony przez bolszewików zostaje ciężko ranny od kuli karabinowej w pierś i po kilku godzinach skonał. Będąc ciężko ranny śp. Generał Dubiski do ostatniej chwili interesował się akcją i wydawał rozkazy. (Wniosek na odznaczenie Virtuti Militari, sierpień 1921)

Ukończył Kijowski Korpus Kadetów, od września 1879 w armii rosyjskiej. Przeszedł wszystkie szczeble dowodzenia w oddziałach piechoty w Kongresówce, na Dalekim Wschodzie i na Kaukazie. Uczestnik wojny rosyjsko-japońskiej i I wojny światowej. Odznaczył się dowodząc brygadą 39 Dywizji Piechoty na froncie tureckim i w działaniach nad rzeką Eufrat. Od kwietnia do września 1916 dowódca 5 Kaukaskiej Dywizji Strzelców i przejściowo I Kaukaskiego Korpusu. Po rewolucji w 1917 powrócił do Polski. Od grudnia 1918 w Wojsku Polskim, od stycznia 1919 organizował i dowodził w powstaniu wielkopolskim 1 Dywizją Strzelców Wielkopolskich. Od czerwca do września 1919 dowódca Okręgu Zachodniego Wojsk Wielkopolskich, po czym

od 12 września tr. ponownie dowódca 1 Dywizji Strzelców Wielkopolskich (przemianowana wkrótce na 14 Dywizję Piechoty) na froncie wschodnim. Był pierwszym i jedynym generałem Wojska Polskiego, który poległ na polu chwały podczas wojny Polski z bolszewicką Rosją. Pochowany na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

Awanse: podporucznik (1881), porucznik (1885), podkapitan (1892), kapitan gwardii (1896 – odpowiednik podpułkownika w armii), podpułkownik (1896 – po przeniesieniu do armii), pułkownik (1904), generał major (1914), generał porucznik (1917).

Bibliografia

CAW, Kol. Gen., Filip Dubiski, I.480.121; P. Stawecki, *Generałowie Wojska Polskiego 1918-1939*, Warszawa 1994, s. 105; A. Suchcitz, *Generałowie wojny polsko-sowieckiej 1919-1920. Mały słownik biograficzny*, Białystok 1993, s. 16.